

Hur har det gått för kvinnor som varit i behandling på Game Over åren 2005 - 2009

Intervjuerna utförda under hösten 2009

av

Lena Jonsson

*"Det är just det att jag inser, att även om jag skulle vinna alla pengar
som finns i hela världen, så skulle det inte vara nog!
Jag skulle ändå fortsätta och i slutändan så förlorar jag allting.
Just det här att man accepterar, att vissa tål inte tomater och jag tål inte
spel. Alltså spelar jag inte."*

Kvinna som var i behandling 2008

Game Over

Game Over är ett behandlingshem, beläget i Linköping, som alltsedan 2002 erbjuder
behandling för spelberoende. Behandlingsplanen bygger på kognitiv behandlingsterapi.

Behandlingen kan ske antingen som vård i boende eller i öppenvård.

Grundprogrammet omfattar 8 veckors vård, vilket följs av ett års eftervårdskontakt

Kvinnors spelande

Man brukar säga att kvinnor står för ca.20% av dem som drabbas av ett spelberoende. Under de här åren har denna siffra stämt nästan exakt med den andel som kvinnorna utgör av dem som kommit till Game Over för att bli spelfria.

Något som varit tydligt vid jämförelse med männen är, att kvinnorna i regel söker hjälp senare i livet. De flesta har varit i 40-årsåldern (85%) vilket kan jämföras med männen som ofta är mellan 20 och 35 när de kommer till Game Over.

Vad spelar de här kvinnorna på? Det är två huvudspel som är tydliga i vår grupp:

Jack Vegas maskiner och poker på nätet. Det finns också exempel på bingo- och travspelare.

Då det gäller männens behandling, så väljer de flesta vård i boende. Det gör inte kvinnorna i samma utsträckning. Ofta beror deras beslut i hög grad på omsorg om barn som ännu bor hemma.

Av de 14 kvinnor som varit inskrivna under perioden så valde

7 st öppenvård (samtliga bosatta i Linköping) och 7 att bo på behandlingshemmet.

Den här intervju-undersökningen har inriktat sig på att ta reda på hur det har gått för de kvinnor som var inskrivna för behandling under åren 2005 – 2009 (första halvåret)

Vår ambition var att nå samtliga kvinnor, men personuppgifter på dem som var här under tiden 2002 – 2004 saknas på grund av det byte av huvudman som skedde år 2004.

Om vi hade haft möjligheten så hade det inneburit svar från ytterligare tre kvinnor, samtliga boende i andra kommuner än Linköping.

Under den aktuella perioden januari 2005 – maj 2009 har 14 kvinnor varit inskrivna på Game Over för behandling. Av dessa har 12 stycken ställt upp och låtit sig intervjuas. Svarsfrekvensen är således ca 86 %

De två återstående består av en kvinna som bor på annan ort och en kvinna från Linköping. Den ena har inte haft möjlighet att besvara frågorna, men har sagt sig vara villig att göra det vid senare tillfälle. Hon uppger dock att hon idag är spelfri.

Den andra kvinnan vill över huvud taget inte delta i uppföljningen.

De 12 kvinnorna som deltagit i intervjuerna kommer från följande kommuner:

Linköping	9
Uppsala	1
Motala	1
Sveg	1

De fördelar sig över åren enligt följande:

Hur många av dem är spelfria idag?

2005	2	1 spelfri	1 spelar 1-2 gånger/mån
2006	0		
2007	3	1 spelfri	1 spelar för 200 kr /vecka 1 spelar som tidigare
2008	5	5 spelfria	
2009	2 (första halvåret)	2 spelfria	

Intervjuer gjorda under hösten 2009

Under hösten har Lena Jonsson haft möjlighet att inom ramen för en arbetspraktik på Game Over utföra intervjuer med 12 kvinnor som varit på Game Over på behandling för sitt spelberoende.

Här följer ett sammanfattning av deras svar.

Vad fick dem att söka hjälp?

Det är i många fall familjen eller andra personer som står spelaren nära, som har tryckt på för att genomdriva en behandling. I några fall är det kontakt med socialsekreterare i ekonomiska frågor som har lett till att spelberoendet har avslöjats.

Endast en av kvinnorna säger att hon helt själv kom fram till att hon behövde hjälp.

Vilka konsekvenser hade spelandet lett till?

- Skulder i varierande omfattning (mellan 40 000 – 1,5 milj)
- Om man räknar ut ett medelvärde för skulderna så blir summan 376 000 kr.
- Hyresskulder och hot om vräkning. I tre fall så var man under en viss tid bostadslös.
- Arbetet har blivit lidande dels på grund av att man har prioriterat spelandet och dels beroende på att hälsan försämrats till följd av stressen som uppkommit på grund av spelandet och dess konsekvenser. I flera fall har det gått så långt att kvinnor har förlorat sitt arbete på grund av spelberoendet.
- Det ges också exempel på att jakten på pengar leder till att man begår brott.
- Relationerna till nära och kära försämras kraftigt och flera berättar om barn som farit illa och relationer som brustit på grund av spelandet.
- Tilliten från omgivningen är borta
- Den fysiska hälsan har blivit lidande på grund av olika stressrelaterade sjukdomar: högt blodtryck, bältros, känslighet för infektioner, diabetes, fläckvis hårfall, astma magont, huvudvärk, muskelvärk, sömnlöshet m.m.
- Den psykiska hälsan försämras också och de allra flesta berättar om ångest och oro som en följd av spelandet.

Varför spelade kvinnorna?

- Det är roligt, spännande och man drömmer om en stor vinst
- Livet runt omkring är trist och det kan vara ett sätt att komma bort från sysslolöshet
- Flykt från dåliga relationer, en livssituation som är svår eller känslor som man har svårt att hantera
- Två kvinnor berättar om hur de dragits in av sina män i spelandet
- En kvinna har hanterat en traumatisk händelse genom att fly till spelet

Hur upplevde de tiden i behandling?

Positivt

- Att vara i en grupp med andra som förstår vad man pratar om
- Det var ett uppvaknande. Man förstod hur dåligt det hade varit tidigare.
- Man förstod varför man blev en spelmissbrukare
- ”jag fick komma till tals”
- Gemenskap och glädje
- Man lärde sig tänka i andra banor

Negativt

- Det var tråkigt ibland ”fast dom sa att det var det som vi skulle lära oss – att livet är tråkigt mellan varven”.
- Jag var spänd och nervös innan jag kom dit
- Det är inte bra när det kommer in sådana som inte är motiverade. Det blir inte seriöst.

Har deras spelande förändrats räknat i tid och pengar?

1. De spelar mer räknat i tid och pengar
2. De spelar mindre räknat i tid och pengar eller
3. De spelar lika mycket räknat i tid och pengar?

1. Mer räknat i tid och pengar _____ 0 st

Det är inte någon av kvinnorna som har angett att de spelar mer än de gjorde innan de var i behandling.

2. Mindre räknat i tid och pengar _____ 2 st

En kvinna säger att hon spelar 2 – 3 gånger i veckan för en insats som varierar mellan 100 – 200 kr per tillfälle. Hon har helt och hållet avstått från sitt tidigare ”beroendespel” (Jack Vegas) och tycker själv att hon spelar lite.

En kvinna spelar 1 – 2 gånger i månaden och det kostar henne mellan 500 och 1000 kr per månad. Trots att hon fortfarande spelar, så ser hon det som en avsevärd förbättring eftersom hon tidigare spelade i stort sett varje dag och för större summor.

3. Lika mycket räknat i tid och pengar _____ 1 st

Den tredje kvinnan har under perioder varit spelfri. Det längsta uppehållet varade i 7 månader. Men hennes livssituation är svår och hon har fallit tillbaka till samma nivå på spelande som tidigare. Hon har varit tillbaka i behandling under perioden men inte lyckats förbli spelfri längre än några månader.

Hur ser deras liv ut idag?

Sysselsättning

Arbete	10 st
Arbetspraktik	1 st
Sjukpension	1 st

Bostad

Samtliga har bostad

Ekonomi

Skuldbördan är tung för de flesta som en konsekvens av spelberoendet. Två av kvinnorna ansökte efter behandlingen om att få god man och har i dag på det sättet ett ökat stöd för att hålla sin ekonomi under kontroll.

De flesta av kvinnorna har regelbunden inkomst och har dessutom lyckats få spelandet under kontroll, så de uppger att situationen trots allt ter sig betydligt ljusare nu i jämförelse med innan de kom till Game Over.

Relationer

När det gäller relationer till anhöriga så uppger 9 st av de 12 att det nu är bra kontakt med anhöriga och att man har lyckats lösa de konflikter som uppstått på grund av spelandet. För tre av kvinnorna finns fortfarande saker som behöver bearbetas för att relationen ska bli lika bra som tidigare.

Hälsan

Framför allt talar kvinnorna om hur mycket bättre de mår psykiskt. Det gäller för samtliga utom en. De har blivit lugnare och därmed har de flesta av de fysiska symtom som härrörde från stressen försvunnit.

Risk för att övergå till annat missbruk

Ingen av kvinnorna uppger sig ha fallit in i ett annat missbruk efter behandlingen. I några fall finns dock misstanken att en risk för alltför hög alkoholkonsumtion kan föreligga. Alkoholen har också i dessa fall ett samband med de återfall som har varit under tiden efter behandling.

I ett fall finns också ett tablettmissbruk (Treo) som kvinnan, trots försök under behandlingstiden, inte har lyckats bli fri ifrån.

Återfall

9 st av kvinnorna uppger att är helt spelfria idag.

Av dessa har 6 st varit helt spelfria sedan behandlingen. (50%)

3 st har haft punktåterfall under åren efter behandlingen, men lyckats få kontroll över sig själva och upphöra helt med spelandet. (25%)

Hur ser kvinnorna på framtiden?

1. *"Jag ser ljust på framtiden. Jag tror att det känns bra och jag vill nog lägga det här som ett avslutat kapitel bakom mig. Men samtidigt alltid var medveten om att det finns där och att det lurar på en. Men nu har man kunskapen och förståndet."*
2. *"Framtiden är ihop med P. Få ordning på ekonomin. Leva ett normalt liv. Jag ser ljust på framtiden."*
3. *"Jag ser väldigt ljust på framtiden. Det har hänt mycket positivt sedan behandlingen. Jag mår mycket bra och jag märker att familjen litar på mig."*
4. *"Jag vill spara pengar och åka till mitt hemland. Det värsta är att jag dricker för mycket idag istället för att spela."*
5. *"Jag vill ha det så här – vara spelfri. Klara av ekonomin. Jobba och ha bra relationer."*
6. *"Jag kan inte lova, men jag vill inte spela. Jag blir trött på det. Jag vet att man inte kan vinna utan bara förlora."*
7. *"Jag tar en dag i taget. Men jag ser ljust på framtiden"*
8. *"Jag ser ljusare på framtiden. Ibland är det ändå jobbigt och man blir deppad. Men just nu känns det bättre"*
9. *"Jag försöker närma mig barnen mer och mer. Jag vill få ihop familjen men jag får ta det i små steg.. Jag ser ganska ljust på framtiden"*
10. *(Kvinnan i fråga har fått skuldsanering) "Det är så ljuvligt så det går inte att beskriva. Sen ska jag ut och resa och göra vad jag vill. Jag älskar att resa. Jag var på Rhodos för tre veckor sen. Skönt att göra annat i sitt liv. Ja det är skönt att livet ordnar sig."*
11. *Jag mår bra idag och det går bra med familjen. Jag reser lite och jag kan spara."*
12. *Jag ser ljust på framtiden och vet att jag kommer att klara av detta spelfria liv. Jag hoppas också att jag kan ha nytta av den resa som jag har gjort för att hjälpa andra människor och för att kunna dela med mig av de erfarenheter jag fått."*